

Додаток 1
до Протоколу наради з попередніх
ринкових консультацій від 17.10.2024 року

Перелік питань та відповідей
до типових матеріалів (Технічних, якісних та кількісних характеристик предмету закупівлі, проекту договору, кваліфікаційних критеріїв) для майбутніх закупівель послуг по коду ДК 021:2015: 09120000-6 «Газове паливо (Послуга балансування)».

До проекту договору про надання послуги балансування учасниками Ринкових консультацій були поставлені наступні питання:

Питання :

Яким чином буде забезпечуватись фінансове гарантування виконання Оператором ГТС зобов'язання в частині оплати наданих Виконавцем послуг, враховуючи що за умовами Договору передбачається оплата після надання послуг?

Відповідь:

Відповідно до умов Договору зі сторони Оператора ГТС відсутнє фінансове забезпечення в частині виконання зобов'язання щодо оплати за природний газ у разі подачі газу Виконавцем в газотранспортну систему.

Разом з тим наголошуємо, що у разі відбору Виконавцем природного газу з газотранспортної системи умовами Договору так само не передбачена вимога до Виконавця стосовно надання фінансового забезпечення в частині виконання зобов'язання з оплати за природний газ.

При цьому звертаємо увагу, що відповідно до умов Договору, Виконавець зобов'язується надати Оператору не пізніше дати укладення цього Договору в забезпечення виконання Договору безвідкличну, безумовну банківську гарантію, що становить 1% відсоток загальної суми вартості газу за Договором, зазначеної в пункті 4.6 цього Договору.

Згідно пункту 16.8 Договору у разі невиконання (неналежного виконання) Виконавцем основного зобов'язання за цим Договором Оператор має право одержати задоволення своїх вимог, передбачених умовами цього Договору та чинним законодавством України, на умовах, визначених Гарантією. Під невиконанням (неналежним виконанням) Виконавцем основного зобов'язання за цим Договором Сторони розуміють невиконання Виконавцем зобов'язання, визначеного пунктів 2.1 та 6.3 Договору. При цьому зобов'язання з оплати послуг виникають відповідно до розділу 5 Договору.

Крім того, представники ініціатора закупівлі запевнили про те, що в разі необхідності Товариством буде опрацьовано питання щодо внесення відповідних змін до проекту Договору під час здійснення процедури відкритих торгів з метою передбачення в його змісті пунктів щодо фінансового забезпечення оплати за природний газ.

Питання 2:

Чи можливо передбачити в умовах Договору спосіб здійснення розрахунків шляхом використання рахунків ескроу?

Відповідь:

Практика використання рахунків ескроу (рахунків умовного зберігання зі спеціальним режимом використання) властива договорам, що укладаються на підставі здійснення торгів (використання короткострокових стандартизованих продуктів), наприклад на товарній біржі ТОВ «Українська енергетична біржа».

В свою чергу, використання послуг балансування є іншим (страховим) способом гарантування того, що Оператор ГТС зможе вчинити балансування газотранспортної системи

за рахунок таких послуг. Взаємовідносини між Оператором ГТС та Виконавцем послуги балансування базуються на Договорі, який укладається в прозорий спосіб через законодавство про публічні закупівлі. Взаємодія через товарну біржу під час виконання Договору не передбачається, оскільки умовами такого договору визначаються взаємовідносини, що стосуються виключно Оператора ГТС та Виконавця послуги.

Відповідно до вимог Кодексу ГТС використання короткострокових стандартизованих продуктів для здійснення балансуєчих дій має пріоритетність, створює умови для відображення реальної кон'юнктури ринку, сприяє учасникам самостійно врегулювати власне портфоліо в ринковий спосіб через купівлю/продаж таких продуктів, гарантувати отримання коштів в короткий термін. Наразі Використання Оператором ГТС короткострокових стандартизованих продуктів обмежено ліквідністю короткострокового ринку. Тому важливим є активність зі сторони учасників на ринку короткострокових продуктів, що торгуються на товарних біржах.

Питання 3:

Прохання надати роз'яснення щодо пункту 7.3. Договору, а саме: «У разі якщо обсяг добового небалансу Виконавця, який визначено у відповідності до вимог Кодексу газотранспортної системи, за газову добу, в якій надаються послуги балансування, становить більше 5 (п'ять) відсотків (включно), Виконавець сплачує Оператору штраф в розмірі 20 (двадцять) відсотків вартості поданого або відібраного природного газу, яка визначаються відповідно до доручень Оператора за цю газову добу та пунктів 4.2 та 4.3 цього Договору.»

Відповідь:

Вказане питання доцільно розділити на дві частини, а саме:

- необхідність наявності такої норми в Договорі;
- розмір ліміту добового небалансу Виконавця у 5 (п'ять) відсотків.

Пунктом 7.3. Договору Оператор ГТС має на меті застерегти Виконавця від того, щоб останній, подаючи/відбираючи природний газ до/з газотранспортної системи на умовах Договору, одночасно не створював небаланс за умовами договору транспортування природного газу в конкретну газову добу, у якій буде здійснюватися надання послуги балансування.

Стосовно розміру у 5 (п'ять) відсотків, було зауважено, що під час публічних обговорень в процесі здійснення процедури відкритих торгів в частині закупівлі Послуг балансування у 2021 році, Оператор ГТС та учасники ринку природного газу дійшли консенсусу в питанні комфортності для Виконавця Договору контролювати ліміт добового небалансу саме у розмірі 5 (п'яти) відсотків.

Щодо окресленої учасником ринкових консультацій проблеми в частині складності, пов'язаної із прогнозуванням та фактичним використанням природного газу споживачами, ризиками перевищення розміру у 5 (п'ять) відсотків, було зауважено про доцільність переходу Виконавця до торгівлі природним газом виключно на умовах приймання-передачі природного газу у віртуальній торговій точці, без здійснення постачання кінцевим споживачам.

Питання 4:

Прохання надати роз'яснення щодо необхідності здійснення подач та/або відборів природного газу до/з ГТС під час надання Виконавцем послуги балансування Оператору ГТС, а саме чи такі подачі та/або відбори мають бути здійснені виключно шляхом закачування та/або відбору природного газу до/з ПСГ? Чи можливо реалізувати відбір природного газу з газотранспортної системи шляхом здійснення алокацій відбору природного газу у точках виходу з газотранспортної системи до кінцевих споживачів? Чи здійснюється Оператором ГТС контроль щодо способу реалізації Виконавцем послуги балансування?

Відповідь:

Результатом вчинення Оператором ГТС балансуєчих дій шляхом використання послуг балансування, має бути зміна саме фізичного балансу в газотранспортній системі. Відтак, дії

Виконавця послуг балансування щодо закачування та/або відбору природного газу до/з ПСГ та/або подачі збільшеної номінації/реномінації на точках входу/виходу до/з газотранспортних систем суміжних операторів є обов'язковими, з огляду на те, що саме такі дії призводять до збільшення та/або зменшення обсягів відповідного закачування та/або відбору до/з ПСГ, та/або номінацій/реномінацій на точках входу/виходу до/з газотранспортних систем суміжних операторів, та змінюють фізичний баланс газотранспортної системи Оператора ГТС. З огляду на вищенаведене, для Оператора ГТС є критично важливим реалізація Виконавцем послуги балансування виключно у зазначений спосіб.

Стосовно здійснення контролю в частині реалізації Виконавцем послуги балансування, було зауважено про те, що Оператором ГТС здійснюється перевірка в частині обсягів природного газу, що відображаються у номінаціях/реномінаціях закачування та/або відбору у точках входу/виходу до/з ПСГ, а також номінаціях/реномінаціях на точках входу/виходу до/з газотранспортних систем суміжних операторів, до моменту надання доручення Виконавцю на відповідний відбір та/або подачу обсягів природного газу з/до ГТС, та після реалізації Виконавцем такого доручення.